

VERBOD VOOR ARNHEMSE BURGERS VAN ACTIEVE DEELNEMING AAN DEN STRIJD TUSSEN BOURGONDIË EN BREDERODE IN 1456.

Den 7den April 1455 werd Gijsbrecht van Brederode, domproost te Utrecht, op de gebruikelijke wijze tot bisschop van Utrecht verkozen door de vijf kapittelen van de bisschopsstad. Filips de Goede wist evenwel te bewerken, dat de Paus niet den wettig gekozene bevestigde, doch zijn bastaardzoon David tot bisschop benoemde. De stad Utrecht was in dit conflict op de hand van Gijsbrecht. Aangezien de pogingen van Filips den Goede om Gijsbrecht met zijn aanhangers tot afstand te bewegen niet snel genoeg tot een resultaat voerden, begonnen Hollandse troepen zich meester te maken van grote delen van het Nedersticht. Hierdoor zag zich Gijsbrecht genoopt in Augustus 1456 te IJsselstein met den Bourgondischen hertog te onderhandelen; David kon zijn plechtige intrede binnen Utrecht doen. In zeer korten tijd volgde daarop de tocht der Bourgondiërs over de Veluwe; in September gaf de stad Deventer het verzet op en vervolgens het verdere Oversticht. Men kan dit nalezen in het vlot geschreven proefschrift van Dr. Zilverberg ¹⁾.

Toen de nood te Utrecht het hoogst was, nog voor er te IJsselstein onderhandeld werd, in Juli 1456, was men te Arnhem bevreesd in den strijd betrokken te raken tezamen met het Veluwse land. De magistraat van Arnhem verbood daarom aan haar burgers om dienst te nemen bij een der strijdende partijen:

„Om rusten ende vreden wille onser stat ende des lants Veluwen sijns die here ende burgermeisteren, schepene ende rait der stat van Arnhem eendrechtlick overkomen ende laten enen igelicken weten bi sijnre burgerschap, dat nyemant van onsen burgeren off ingesetenen an enniger syden, dat weer *Burgondiën* off *Brederode mit der stat van Utrecht*, en dyene. Ende off yemant an enniger syden dyende, die sal alle die vede uyt buten onser stat ende vriheit blyven. Ende quamen die dairen baven bynnen onser stat off vriheit, die solden dairom ontburgert wesen ende nummermeer onse burger weder werden moigen, ende solden dairtoe der stat verboeren veertich pont also ducke ende vake als dat geschiede. Overdragen des Vridaigs post translacionis Martini anno Domini etc. Lsexto' ²⁾.

A. J. MARIS

1) Dr. S. B. J. Zilverberg, David van Bourgondië, bisschop van Terwaan en van Utrecht, 1951, blz. 10—21.

2) Rechterlijk archief der stad Arnhem, gerichtssignaat 1435—1499, fol. 7 vso, 1456 Juli 8.